

نازک گویان طنّاز

جهانگیر (حاجی خان) مختاری چگینی

www.ketab.ir

سرشناسه: مختاری چگینی، جهانگیر، ۱۳۲۸-

عنوان و نام پدیدآور: نازک گویان طناز/ جهانگیر مختاری چگینی (حاجی خان).

مشخصات نشر: شیراز: آی درنا، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۱۶۵ص: مصور(بخشی رنگی).

شابک: 978-622-98635-2-7

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۶۴-۱۶۵.

موضوع: مختاری چگینی، جهانگیر، ۱۳۲۸- -- خاطرات

موضوع: چگینی (ایل)

Chegeni (Iranian people)

ایلات و عشایر -- ایران -- فارس -- نسب‌نامه

Nomads -- Iran -- Fars (Province) -- Genealogy

رده‌بندی کنگره: ۱۸۸CT

رده‌بندی دیویی: ۹۲۰.۰۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۰۵۲۸۲۸۷

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

نازک گویان طناز

جهانگیر (حاجی خان) مختاری چگینی

چاپ اول: ۱۴۰۰

شمارگان: ۵۰۰ جلد

صفحه‌آرا: احمد شیخ‌زاده

طراح جلد: احمد شیخ‌زاده

ویراستار: درنا کاظمی دوست

قیمت: ۶۰/۰۰۰ تومان

آدرس: شیراز، خیابان انقلاب، تقاطع منوچهری، ساختمان دکترآریا، طبقه سوم واحد ۶

تلفن تماس انتشارات: ۰۹۱۷۸۷۳۲۴۱۱

فهرست / / شماره صفحه

۱۱	سخنی با خوانندگان
۱۵	مختصری درباره تیره چگینی
۱۹	زندگی سهراب خان بهادری قشقایی (سهراب خان دوم) و گفت و گوهای
۳۴	شیرزادیگ دزکردی
۵۴	زندگینامه عبدالحسن بیگ چگینی
۶۵	اسدالله بیگ و جریان ظهور شاهزاده عبدالله
۷۲	صلاح بیات
۷۷	آرزومند (آرزومان) رحیمی معانی
۸۰	سخنان ماندگار
۸۶	عروسی اُرُج
۹۰	مهمانی علی میرزا
۹۳	سرگذشت کهیار
۱۰۳	داستان
۱۱۰	منظومه فیروز آباد
۱۱۳	شوخی با حافظ
۱۲۳	اشعار ترکی
۱۲۵	مبارک گجه
۱۲۶	یار قناقدور
۱۲۷	سلطان عبث دم

۱۲۸	یار دامانه
۱۳۳	کۆردوگون
۱۳۶	نیج ایلاموشام
۱۳۹	مثل دیرم
۱۴۱	شبهای ایل
۱۴۳	اسناد و تصاویر
۱۶۳	منابع و مأخذ

www.ketab.ir

سخنی با خوانندگان

اینجانب جهانگیر مختاری (حاجی خان) فرزند فرهادبیگ^۱ چگینی، از تیره چگینی، طایفه عمله قشقایی، متولد ۱۳۲۸ شمسی. شغل اصلی ام آموزگاری که آن را از آموزش عشایری آغاز نمودم و به آن افتخار می‌کنم. بعد از بازنشسته شدن به امور کشاورزی روی آوردم. متولد ایل، بزرگ شده روستا و ساکن شهرم. حدود ۲۰ سالم بود که علاقه خاصی به طنز و ساختن داستان‌های کوتاه و شیرین پیدا کردم. نزدیک به ۱۵ سال با رادیو ایران، به‌طور افتخاری همکاری داشتم. در مجالس به گفت‌وگوهای طنزگونه می‌پرداختم و باعث شادی افراد می‌شدم و علاقه‌مندی مخاطبان و دوستان را به این گونه صحبت‌های خود احساس می‌کردم. اگر از فردی مطلبی می‌شنیدم و یا خود مطلبی را در ذهن خود می‌ساختم، به‌خاطر می‌سپردم؛ ولی هیچ‌وقت به فکر جمع‌آوری مطالب نبودم، تا اینکه حدود ۵۰ سال پیش، معلم و استاد بزرگ ایل قشقایی و مدیرکل آموزش عشایر کشور، زنده‌یاد محمد بهمن‌بیگی، دژ اداره مرا دیدند و خطاب به من

۱. فرهادبیگ در سوارکاری و نمایش با اسب، کوه‌نوردی و سنگ‌نوردی (کمرور) و ملاحی و شنا در زمان خود معروف بود.

فرمودند: «شنیده‌ام در مجالس شیرین‌زبانی می‌کنی.» خیال کردم از این کار من ناراحت شده‌اند.

عرض کردم که «خلاف به خدمتتان رساندند»، باز فرمودند: «تو باید حاضر جواب و طنزپرداز باشی، پدر بزرگ تو عبدالحسن بیگ چگینی بوده که در حضور بزرگان قشقایی شیرین‌زبانی و حاضر جوابی می‌کرده و معاشر و معاصر شیرزادیگ دُر کردی بوده» و بعد افزودند: که «هرچه بی‌شنوی و یا داستانی به خیالت رسید، یادداشت کن که همیشه مطالب در حافظه نمی‌ماند و روزی فراموش خواهد شد.» به دستور و راهنمایی زنده‌یاد شادروان محمد بهمن‌بیگی، از آن زمان هرچه به‌نظرم می‌آمد و به ذهنم می‌رسید و یا مطلبی از کسی می‌شنیدم، یادداشت می‌کردم بازم به فکر چاپ آن نبودم؛ ولی از چند سال قبل به اصرار و تشویق اقوام و دوستان و راهنمایی استادان و اساتید ترک زبان قشقایی که از کارم خبر داشتند، به چاپ و انتشار مطالب تشویق و دست به کار شدم. ابتدا این کار را ساده می‌انگاشتم؛ اما بس آسان می‌نمود اول، ولی آمد مشکل‌ها. به‌هر حال شروع به نوشتن و منظم کردن مطالب نمودم تا اینکه، کارم به پایان رسید و مطالب چاپ شد. نمی‌دانم چرا استادان و نویسندگان ایل قشقایی تا به حال به فکر جمع‌آوری مطالب به‌جامانده از طنازان و بداهه‌گویان ایل نبوده‌اند و اگر در مجله، روزنامه و کتابی، مطلبی از این گروه آمده بسیار اندک و مختصر است، درحالی که موضوع طنز و حاضر جوابی همانند موسیقی، آواز، آداب و رسوم مختلف، بافندگی و غیره جزئی از فرهنگ ایل بزرگ قشقایی می‌باشد.

اینک اسامی بعضی از بدیه‌گویان: آقای سهراب‌خان بهادری قشقایی، شیرزاد بیگ دزکردی، عبدالحسن بیگ چگینی، صلاح بیات، آرزومند رحیمی (رحیملو)، خسرو بیگ طیبی، ابوالحسن بیگ گله‌زن و یداله کیخا ایگدر.

حرف آخر: می‌دانم کارم بی‌نقص نیست، امید است که استادان، نویسندگان و محققان با انتقاد سازنده خود، در این کار مرا یاری نموده و راهنمای راهم باشند. با توضیح اینکه اگر در نوشتن مطالب، گاهی از مطلب اصلی دور افتاده و در موارد دیگری مانند جنگ و غیره موضوعی بیان گردیده، منظور این بود که از گذشته و کارهای دیگر طنزپردازان هم مطلبی نوشته شود، از این باب یک عذر مرا بپذیرید. به قول استاد و شاعر ارجمند «مهدی آذریزدی» (مهدی آذرخرمشاهی):

"سال‌ها" سرگرم بودم مُفت من دیگران گفتند: این هم گفت من
یا بسوزان خاک آن بر باد کن یا بخوان گاهی، مرا هم یاد کن

جهانگیر (حاجی‌خان) مختاری چگینی

تلفن تماس ۰۹۱۷۸۵۶۸۵۶۸

نام خانوادگی مختاری

نام جهانگیر

سال تولد ۱۳۴۳ محل تولد موشگان - فیروزآباد فارس

این کارت برای معرفی فرهنگ مردم منتشر است و حجتی اعتباری دارد